

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**Громадська організація «АСОЦІАЦІЯ
ДЕРЕВООБРОБНИКІВ ТА
ЛІСОЗАГОТІВЕЛЬНИКІВ
ЛЬВІВЩИНИ»**

82600, Львівська область, м. Сколе, вул.
Наливайка, 6, [derevoobrobka-
skole@ukr.net](mailto:derevoobrobka-skole@ukr.net)

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) розглянула лист від 21.12.2023 №1 (вх. 26.12.2023 №№20/01-10/24684) (далі – лист) та повідомляє наступне.

Відповідно до частини першої статті 19 Закону України «Про товарні біржі» державне регулювання діяльності товарних бірж здійснюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про товарні біржі» цей Закон визначає правові умови створення та функціонування товарних бірж на території України як організованих товарних ринків. Діяльність товарних бірж регулюється цим Законом та нормативно-правовими актами, прийнятими на виконання цього Закону, а також іншими актами законодавства щодо товарних бірж.

Щодо питання 1 листа.

Відповідно до частини 1 статті 11 Закону України «Про товарні біржі» **товарна біржа зобов'язана**, зокрема: **забезпечувати організацію та проведення біржових торгів; здійснювати моніторинг біржових торгів та контроль за дотриманням учасниками біржових торгів правил товарної біржі**, у тому числі з метою запобігання маніпулюванню на товарній біржі та інсайдерській торгівлі; вести реєстр учасників біржових торгів, їхніх заявок, укладених угод і договорів; виконувати інші обов'язки, пов'язані із здійсненням діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000BA920000E4DA0100

Підписувач Ільїн Арсен Валерійович

Дійсний з 09.05.2023 11:34:00 по 09.05.2025 11:34:00

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 10/05/2447 від 26.01.2024

Відповідно до частини 4 статті 9 Закону України «Про товарні біржі» у **правилах товарної біржі визначаються, зокрема: порядок організації та проведення біржових торгів; порядок здійснення моніторингу біржових торгів та інших заходів, що здійснюються товарною біржею для протидії маніпулюванню, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням на товарних біржах.**

Відповідно до частини 1 статті 10 Закону України «Про товарні біржі» **товарна біржа зокрема має право: розробляти та затверджувати правила товарної біржі відповідно до цього Закону; установлювати і стягувати штрафи та застосовувати інші санкції** за порушення правил товарної біржі.

Відповідно до частини 1 статті 9 Закону України «Про товарні біржі» **правила товарної біржі** розробляються відповідно до вимог, встановлених цим Законом та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, і є **основним документом**, що регламентує порядок здійснення біржових операцій, укладання біржових угод (біржових договорів), ведення біржової торгівлі та розв'язання спорів з цих питань.

Відповідно до частини 6 статті 9 Закону України «Про товарні біржі» **правила товарної біржі можуть складатися з одного чи декількох документів та мати назви, відмінні від зазначених у переліках, передбачених у частинах четвертій і п'ятій цієї статті. Інші внутрішні документи товарної біржі не підлягають реєстрації.**

Відповідно до пункту 2 розділу II Положення про провадження діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, затвердженого рішенням Комісії №380 від 10.06.2021, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2021 за №993/36615 (далі – Положення №380) **правила товарної біржі повинні визначати, зокрема:**

права, обов'язки, відповідальність товарної біржі перед членами біржі, учасниками торгів та третіми особами, а також **відповідальність зазначених осіб перед товарною біржею;**

порядок здійснення моніторингу біржових торгів та інших заходів, що здійснюються товарною біржею для **протидії маніпулюванню, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням** на товарних біржах.

Відповідно до пункту 3 розділу II Положення №380 порядок організації та проведення біржових торгів повинен містити, зокрема:

вимоги до учасників торгів, їх права та обов'язки;

вимоги до біржових брокерів, їх права й обов'язки;

узагальнені процедури **запобігання невиконанню** біржових договорів учасниками торгів, у разі забезпечення товарною біржею виконання біржових договорів відповідно до законодавства;

порядок зупинення та припинення біржових торгів за рішенням уповноважених державних органів чи органів товарної біржі.

Деталізований опис визначених цим пунктом узагальнених процедур та технологій організації та проведення біржових торгів встановлюється **правилами та/або іншими внутрішніми документами** товарної біржі (регламент, порядок, положення тощо).

Відповідно до пункту 7 розділу IV Положення №380 товарна біржа **має право встановлювати** для учасників торгів певні права, обов'язки, вимоги, зокрема **вимоги до заходів з управління ризиками невиконання зобов'язань** за біржовими угодами (договорами) тощо.

Відповідно до пункту 2 розділу VIII Положення №380 **внутрішні документи** товарної біржі **можуть встановлювати** особливості виконання біржових договорів, порядок розрахунків та умови поставки біржових товарів.

Відповідно до пункту 1 розділу XV Положення №380 товарна біржа **може визначати в правилах** товарної біржі **порядок накладення санкцій** за порушення правил товарної біржі учасниками торгів та біржовими брокерами.

Порядок накладення санкцій за порушення правил товарної біржі членами товарної біржі та іншими особами, які відповідно до законодавства та/або правил товарної біржі мають право брати участь у торгах, у разі його встановлення товарною біржею, повинен містити:

порядок створення (призначення) та повноваження відповідного підрозділу (посадової особи) товарної біржі, уповноваженого накладати санкції;

види санкцій за порушення правил товарної біржі;

порядок та підстави накладення санкцій;

вимоги до поширення інформації щодо застосованих санкцій;

порядок оскарження накладених санкцій.

Щодо питання 2 листа.

Відповідно до частини шостої статті 70 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» **професійні учасники** ринків капіталу та **організованих товарних ринків** під час провадження професійної діяльності **можуть використовувати аутсорсинг**. Професійний учасник ринків капіталу та організованих товарних ринків, який використовує аутсорсинг, несе повну та безумовну відповідальність за дії надавача послуг, що вчиняються таким надавачем послуг на виконання договору про аутсорсинг.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 2 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» **аутсорсинг** - залучення професійним учасником на підставі відповідного договору іншої особи (надавача послуг) до здійснення процесів, надання послуг, виконання робіт, що становлять частину провадження таким професійним учасником професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

Відповідно до пункту 3 розділу II Положення №380 деталізований опис визначених цим пунктом узагальнених процедур та технологій організації та проведення біржових торгів **встановлюється** правилами та/або іншими внутрішніми документами товарної біржі (**регламент, порядок, положення тощо**).

Відповідно до пункту 1.7. розділу 1 Регламенту з організації та проведення біржових торгів з купівлі-продажу необробленої деревини та пиломатеріалів на товарній біржі - Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична біржа» затвердженого Рішенням Біржового комітету ТОВ «Українська енергетична біржа» Протокол засідання Біржового комітету від 19.01.2024 №1620 (далі – **Регламент УЕБ**) **агент** - юридична особа або фізична особа - підприємець, яка на підставі укладеного з Біржею агентського договору, провадить діяльність, що полягає у наданні від імені, в інтересах і під контролем Біржі послуг щодо інформаційного супроводу і консультаційного обслуговування учасників біржових торгів (потенційних учасників біржових торгів), до яких вона залучається Біржею, та виконання інших, передбачених цим Регламентом, агентським договором та публічним Договором, дій;

Агентський договір - двосторонній договір, що укладається між Біржею та агентом на виконання агентських функцій

Відповідно до пункту 6.1. розділу 6 Регламенту УЕБ біржа **має право залучати агента** (-ів) для інформаційного супроводу і консультаційного обслуговування учасників аукціонів, а також для здійснення заходів контролю за дотриманням учасниками торгів законодавства та/або зобов'язань, встановлених цим Регламентом та/або Правилами Товариства з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична біржа» (далі – Правила Біржі) та/або іншими внутрішніми документами Біржі та/або рішеннями Біржового комітету та зобов'язань таких учасників торгів за договорами купівлі-продажу необробленої деревини/деревини дров'яної/пиломатеріалів, що укладені за результатами біржових торгів, відповідно до Положення про застосування Товариством з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична біржа» санкцій за порушення Правил Товариства з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична біржа» та інших внутрішніх документів, якими встановлюється порядок організації та проведення біржових торгів за напрямком «Необроблена деревина та пиломатеріали» (далі – Положення про застосування санкцій).

Порядок взаємодії Біржі з агентом (-ами) регулюється двостороннім (-и) агентським (-и) договором (-ами), публічним Договором та Положенням про застосування санкцій.

Відповідно до пункту 1.7. Регламенту з організації та проведення біржових торгів з купівлі-продажу необробленої деревини та пиломатеріалів на товарній біржі - Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА» затвердженого Рішенням Наглядової ради ТОВ «УКРАЇНСЬКА

УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА» Протокол засідання Наглядової ради від 17.01.2024 №12 (далі – **Регламент УУБ**) **агент** – юридична особа або фізична особа - підприємець, яка відповідає критеріям, визначеним Біржею, та на підставі укладеного з Біржею агентського договору, провадить діяльність, що полягає у наданні від імені, в інтересах і під контролем Біржі послуг щодо інформаційного супроводу і консультаційного обслуговування учасників біржових торгів (потенційних учасників біржових торгів), до яких вона залучається Біржею, та виконання інших, передбачених цим Регламентом, іншими внутрішніми документами Біржі, агентським договором та публічним Договором, дій;

агентський договір – двосторонній договір, що укладається між Біржею та агентом на виконання агентських функцій.

Відповідно до пункту 5.1. Регламенту ТОВ «УУБ» Біржа має право залучати агента (-ів) для інформаційного супроводу і консультаційного обслуговування учасників аукціонів (потенційних учасників аукціонів), а також для інших дій, передбачених цим Регламентом, агентським договором, публічним Договором та Положенням щодо регулювання взаємовідносин між товарною біржею – ТОВ «УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА» та агентом за напрямком «Необроблена деревина та пиломатеріали» (далі – Положення щодо регулювання взаємовідносин з агентом).

Рішення про надання статусу агента приймається Біржею за результатами перевірки Біржею відповідності Агента критеріям, визначених у Положенні щодо регулювання взаємовідносин з агентом.

Порядок взаємодії Біржі з агентом (-ами) регулюється двостороннім (-и) агентським (-и) договором (-ами) та публічним договором.

Враховуючи вищезазначене, товарна біржа може передавати своїх функцій, визначених законодавством, правилами товарної біржі та іншими внутрішніми документами товарної біржі на аутсорсинг іншій особі, лише після укладання товарної біржі з такою особою відповідного договору.

Щодо питання 3 листа.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про товарні біржі» **товарна біржа зокрема має право: розробляти стандартні (типові) умови біржових угод (біржових договорів)** відповідно до вимог, встановлених цим Законом.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про товарні біржі» **біржова угода** - зафіксоване та зареєстроване товарною біржею в електронній торговій системі прийняття учасниками біржових торгів зобов'язання укласти біржовий договір щодо біржового товару згідно з правилами товарної біржі;

біржовий договір - договір, що передбачає оплатну передачу біржового товару після проведення розрахунків за таким договором у межах найбільшого з таких проміжків часу - двох робочих днів або проміжку часу, визначеного звичаєм

ділового обороту, зафіксованим правилами товарної біржі, та який укладається в ході або за результатами біржових торгів відповідно до правил товарної біржі.

Відповідно до пункту 16 частини 1 статті 2 Закону України «Про товарні біржі» учасник торгів (учасники торгів) - член товарної біржі, а також у випадках, встановлених законодавством та/або правилами товарної біржі, інша особа, яким відповідно до цього Закону та правил товарної біржі надано право здійснювати торгівлю на такій товарній біржі.

Відповідно частини 3-5 статті 15 Закону України «Про товарні біржі» **товарна біржа має право встановлювати для членів біржі певні права, обов'язки, вимоги**, зокрема вимоги до заходів з управління ризиками невиконання зобов'язань за біржовими угодами (договорами) тощо.

Товарна біржа має право зупинити або припинити права членів біржі, зокрема щодо участі у біржових торгах, у разі порушення ними вимог законодавства та/або правил товарної біржі.

Члени товарної біржі зобов'язані, зокрема: **дотримуватися правил** товарної біржі; виконувати інші обов'язки, визначені правилами товарної біржі.

Відповідно до пунктів 2, 3 розділу VII Положення №380 **внутрішні документи** товарної біржі **можуть встановлювати** особливості виконання біржових договорів, порядок розрахунків та умови поставки біржових товарів.

Товарна біржа зобов'язана доводити до відома учасників торгів інформацію про їхні права та обов'язки та процедури виконання біржових договорів.

Враховуючи вищезазначене, товарна біржа може в своїх правилах та/або інших внутрішніх документах, які оприлюднені на вебсайті товарної біржі, встановлювати форму біржового договору відповідно вимог законодавства.

Щодо питання 4 листа.

Відповідно до частини 1 статті 9 Закону України «Про товарні біржі» **правила товарної біржі** розробляються відповідно до вимог, встановлених цим Законом та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, і є **основним документом**, що регламентує порядок здійснення біржових операцій, укладання біржових угод (біржових договорів), ведення біржової торгівлі та розв'язання спорів з цих питань.

Відповідно до частини 6 статті 9 Закону України «Про товарні біржі» **правила товарної біржі можуть складатися** з одного чи декількох документів та мати назви, відмінні від зазначених у переліках, передбачених у частинах четвертій і п'ятій цієї статті. Інші внутрішні документи товарної біржі не підлягають реєстрації.

Відповідно до пункту 3 розділу II Положення №380 деталізований опис визначених цим пунктом узагальнених процедур та технологій організації та проведення біржових торгів **встановлюється** правилами та/або іншими внутрішніми документами товарної біржі (**регламент, порядок, положення** тощо).

Відповідно до пункту 2 розділу VIII Положення №380 **внутрішні документи** товарної біржі можуть встановлювати особливості виконання біржових договорів, порядок розрахунків та умови поставки біржових товарів.

Відповідно до пункту 1.8. Правил Товариства з обмеженою відповідальністю «Українська енергетична біржа» зареєстрованих Рішенням Комісії від 14.04.2023 №430, затвердженого Рішенням Біржового комітету ТОВ «Українська енергетична біржа» Протокол засідання Біржового комітету від 27.03.2023 №1392 (далі – **Правила ТОВ «УЕБ»**) **внутрішні документи Біржі** – акти внутрішнього регулювання Біржі, які є офіційними документами Біржі, що у відповідності до цих Правил, законодавства про товарні біржі і організовані товарні ринки регламентують організацію та проведення біржових торгів на Біржі, умови допуску до біржових торгів, умови та механізми забезпечення здійснення розрахунків (поставки біржового товару) та інші питання з організації біржової торгівлі у певних секціях Біржі чи за певним біржовим товаром (групою біржових товарів), а також регулюють відносини в межах структури Біржі та між Біржею і учасниками торгів (їх клієнтами), уповноваженими Біржею розрахунковими банками, операторами поставки та іншими особами, визначеними внутрішніми документами Біржі; зокрема, такими внутрішніми документами Біржі є ці Правила, правила біржових торгів та регламенти організації та проведення біржових торгів, у тому числі вчинення інших дій на Біржі щодо біржових товарів, торгівля якими відповідно до законодавства здійснюється виключно на організованих товарних ринках, у певних секціях Біржі чи за певним біржовим товаром (групою біржових товарів); внутрішні документи Біржі можуть складатися з одного чи декількох документів.

Відповідно до пункту 1.8. Правил Товариства з обмеженою відповідальністю «Українська універсальна біржа» зареєстрованих Рішенням Комісії від 16.01.2024 №52, затвердженого Рішенням Наглядової ради ТОВ «Українська УНІВЕРСАЛЬНА біржа» Протокол засідання Наглядової ради від 01.12.2023 №238 (далі – **Правила ТОВ «УУБ»**) **внутрішні документи Біржі** – акти внутрішнього регулювання Біржі, які є офіційними документами Біржі, що у відповідності до цих Правил, законодавства про товарні біржі і організовані товарні ринки регламентують організацію та проведення біржових торгів на Біржі, організацію укладання деривативних контрактів, що не є фінансовими інструментами, та вчинення правочинів щодо деривативних контрактів, умови допуску до біржових торгів, умови та механізми забезпечення здійснення розрахунків (поставки біржового товару/базового активу деривативного контракту) та інші питання у певних секціях (напрямах) Біржі чи за певним біржовим товаром/деривативним контрактом (групою біржових товарів/деривативних контрактів), а також регулюють відносини в межах структури Біржі та між Біржею і учасниками торгів (їх клієнтами), іншими особами, визначеними внутрішніми документами Біржі.

Відповідно до пункту 2 глави сьомої розділу II Ліцензійних умов провадження професійної діяльності на організованих товарних ринках – діяльності на організованих товарних ринках – діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, затверджених рішенням НКЦПФР від 13.05.2021 №276 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 25.05.2021 за № 692/36314 (далі – Ліцензійні умови), **ліцензіат, зобов'язаний** на власному вебсайті **оприлюднювати**, зокрема: документ(и) (**правила, положення, регламенти** тощо), що визначає(ють) порядок провадження діяльності з організації торгівлі продукцією.

Враховуючи вищезазначене, товарна біржа може вносити зміни до внутрішніх документів, при цьому дотримуючись вимог законодавства щодо доведення до відому учасників торгів про такі зміни.

Щодо питання 5 листа.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 2 Закону України «Про товарні біржі» **біржовим товаром** є актив, допущений до біржових торгів на товарній біржі згідно з правилами такої товарної біржі, а саме продукція та інші речі, визначені родовими ознаками.

Відповідно до пункту 11 частини першої статті 2 Закону України «Про товарні біржі» **продукція** - сільськогосподарська продукція, деревина, мінерали, паливно-енергетичні ресурси та їх приналежності, сировина, метали, дорогоцінне каміння, матеріальна продукція рибальства, паливної, хімічної, легкої, харчової та інших галузей промисловості, а також інші споживані речі, визначені родовими ознаками.

Відповідно до розділу V Положення №380, **предметом біржових торгів** є продукція та інші речі, визначені родовими ознаками, (далі - товар), визнані біржовим товаром та допущені до біржових торгів згідно з правилами такої товарної біржі, та купівля-продаж якого на товарних біржах не заборонена законодавством України.

У випадках, визначених законодавством, товарна біржа може організовувати та проводити торги та аукціони продукцією та іншим майном у порядку, встановленому правилами та іншими внутрішніми документами товарної біржі відповідно до вимог, визначених іншими законами, ніж Закон України «Про товарні біржі», та/або нормативно-правовими актами, прийнятими на їх виконання.

Порядок допуску товарів до біржових торгів визначається правилами товарної біржі шляхом встановлення сукупності процедур щодо перевірки товарною біржою відповідності товарів вимогам, установленим законодавством та правилами товарної біржі, для запровадження на цій товарній біржі централізованого вчинення (укладання) біржових угод, біржових договорів.

Враховуючи вищезазначене, на дату проведення біржових торгів, біржовий товар повинен бути допущений до біржових торгів відповідно до законодавства, правил товарної біржі та інших внутрішніх документів товарної біржі.

Відповідно до частини 4 статті 656 Цивільного кодексу України до договору купівлі-продажу, що укладається на організованих ринках капіталу та організованих товарних ринках, конкурсах, аукціонах (публічних торгах), договору купівлі-продажу валютних цінностей і договорів купівлі-продажу фінансових інструментів, укладених поза організованим ринком, застосовуються загальні положення про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено законом про ці види договорів купівлі-продажу або не впливає з їхньої суті.

Відповідно до частини 1 статті 656 Цивільного кодексу України предметом договору купівлі-продажу може бути майно (товар), яке є у продавця на момент укладення договору або буде створене (придбане, набуто) продавцем у майбутньому.

Член Комісії

Арсен ІЛЬІН